FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav řeckých a latinských studií FF UK
si dovoluje pozvat zejména studenty gymnázií a jejich profesory, ale i ostatní zájemce o antiku, latinský středověk i novověk na čtvrtý

DEN LATINY

úterý 24. listopadu 2015

hlavní budova FF UK, náměstí Jana Palacha 2

denlatiny.ff.cuni.cz

10.00 Velká aula FF UK, m. č. 131 Zahájení

10.20 Velká aula FF UK, m. č. 131 Václav Marek: Řím a jeho občané

Jak vypadal dlouhodobý proces šíření římského občanství z několika tisíc obyvatel města Říma na miliony obyvatel světové říše? Agrese, anexe, adaptace, absorpce, asimilace, integrace, …

místnost	11.30–12.15	13.15–14.00	14.15–15.00
131	**Radek Chlup: Věštění a jeho role v životě antického člověka** Věštění se z dnešního hlediska může jevit jako projev fatalismu. Bližší pohled do antických pramenů však ukazuje, že se věštění s lidským rozhodováním nijak nevylučovalo, a naopak představovalo způsob, jak mu dodat větší hloubku a váhu.	**Pavel Titz: Luxus a zahálka. Archeologie římských přímořských vil** Přednáška posluchače seznámí se současným stavem poznání lokalit, kde bohatí Římané budovali svá letní sídla. Jsou dokladem svérázného životního stylu, který zde vedli přední představitelé římského státu doby pozdní republiky a císařství.	**Michal Skřejpek: Zákon XII desek – norma plná záhad** Nejstarší "kodifikace" římského práva z poloviny 5. století př. n. l. obsahuje překvapivě mnoho moderních právních institutů. Tento písemný záznam právního obyčeje zároveň nabízí celou řadu otázek.
104	**Nicola Hömke: "Best wishes from the world's end!"** Velké překvapení v r. 1973: na anglo-skotské hranici byly objeveny originální dopisy z doby římské! Vyprávějí o ustaraných rodinách doma, o vojácích v dobré náladě, o jedné zvláštní narozeninové oslavě a o jednom žáčkovi, nešťastném z výuky latiny… **(přednáška zahraničního hosta v angličtině)**	**Jakub Žytek: Angličtina – převtělená latina** *"Other monuments, temples and historic buildings have been mined, and a statue of a lion at the entrance to Palmyra's museum has been destroyed."* Přednáška představí na rozličných příkladech (především ze slovní zásoby), jak nesmírně užitečná je znalost latiny při studiu angličtiny.	**Ivan Prchlík: Antický vs. moderní ateismus: dva různé, či jeden a tentýž?** Dějinám ateismu se věnují webové stránky pochybné úrovně, které jej představují jako jev pradávný a známý v mnoha kulturách, včetně antické. Citované doklady však bývají přinejmenším vytrženy z kontextu. Bližší pohled tak poskytne netušené nuance.
200	**Markéta Klosová: Komenský řekl: Škola hrou!** Zhruba tak mnozí rozumějí slovům *Schola ludus*, což je ve skutečnosti titul souboru osmi divadelních her. Komenského cyklus měl vzor – sice mizerný, ale i špatné příklady mohou vést k něčemu dobrému…	**Eva Kuťáková: Quintus Horatius Flaccus, *Romanae fidicen lyrae* – mistr římské lyry** V přednášce se na několika příkladech pokusíme ukázat, jaké jsou Horatiovy lyrické příběhy a reflexe, jak je můžeme číst a jak objevit jejich půvab i hloubku.	**Martin Bažil: Vyprávění ve verších: Vergiliova *Aeneis* a tradice antické epiky** Proč si vlastně lidé už odedávna vyprávějí, většinou stále dokola tytéž příběhy? Proč měl v řeckém světě takový ohlas Homér? A proč se v Římě mladý básník Vergilius rozhodl s Homérem soupeřit a dát Římanům jejich vlastní epos? Měl vůbec naději na úspěch?
201	**Sylva Fischerová: Homér jako kánon a hádanka** *Ílias* a *Odysseia* jsou zřejmě nejstarší díla evropské literatury, která ji ovlivnila způsobem, jaký jen stěží dokážeme plně pochopit. Přesto pro nás zůstávají jak tato díla sama, tak osoba jejich autora či autorů hádankou, která dodnes nemá úplné řešení.	**Jan Souček: Periklova doba** „A tak byla v Athénách podle jména demokracie, ve skutečnosti však vláda prvního občana…" (Thúkýdidés, *Historiae* II,65,9)	**Konstantinos Tsivos: Řecká diaspora od antiky po dnešek** Kvůli krizi desítky tisíc mladých Řeků utíkají do zahraničí. Každý třetí Řek žije mimo hranice vlastního státu. Přednáška zkoumá důvody, které historicky vedly k vytvoření početných řeckých komunit po celém světě a představí situaci řecké diaspory dnes.
300	**Iva Adámková: Karel IV. a jeho „školní" léta** Karel IV. nebyl jen politik evropského formátu, ale také učenec a literát. Kde se mu dostalo vzdělání, jakými jazyky hovořil a jaké texty sám sepsal? Přednáška se bude věnovat Karlově literární činnosti a jeho studiu v mládí.	**Jan Kalivoda: Jan Hus a latina jako jeho *sermo paternus*** Latina byla nástrojem Husova nejen vyjadřování, ale i myšlení, a mimo jiné v ní připravoval i koncepty všech svých českých kázání. Dokonale ji ovládl jako svůj *sermo paternus* – „otcovský jazyk" a s výjimkou posledních let jeho života byla pro něj důležitější než jazyk mateřský.	**Jan Odstrčilík: „Beati, qui audiunt verbum Dei a ostrziehagi ho" aneb záhada jednoho makaronského překladu** V 1. pol. 15. století vznikl latinský překlad Husovy *České nedělní postily*, který obsahuje množství prohřešků vůči latinské gramatice. Jedná se zkrátka o nepovedený překlad, nebo za tím může být něco víc? A kdo ho vlastně vytvořil a k čemu měl sloužit?
301	**Marcela Slavíková: Hudba antického Řecka** Jak zněla hudba antického Řecka? Jaké jsou postupy badatelů při její rekonstrukci? Jsou zdroje poznání antické hudby jednoznačné? Rozbor dochovaných notačních zápisů a poslech rekonstruovaných skladeb.	**Eliška Poláčková: Lotr – šibeničník – budižkničema. Postava otroka v římské komedii** Je líný, drzý, kleje, má rád víno a ženy a žádná lest či trik mu nejsou cizí. Zároveň ale miluje svého pána a udělal by cokoli, aby mu zajistil dívku jeho srdce. Jeho nejmocnější zbraní proti všem nepřízním osudu je humor a vtip.	**Alena Sarkissian: Oidipús na schodech? Řecká tragédie na českých jevištích** Co vedlo české divadelníky k inscenování řeckých tragédií a kdy se od těchto dramat odvraceli? Jakými způsoby k řeckým tragédiím přistupují? S jakými úskalími se potýkají a co je na řecké tragédii láká?
Týmová studovna KJP	**Bořivoj Marek: *Intellexi illum versipellem esse!*** Hérodotos, Pausaniás, Ovidius i Plinius Starší píší o lidech proměňujících se či proměněných ve vlka. Příběh o vlkodlakovi *sui generis* podává ústy jednoho z účastníků hostiny u Trimalchiona i Petronius. Zakusme tedy na vlastní „dlaku" atmosféru antického strašidelného příběhu!	**Bořivoj Marek: Debata o využití multimédií a dalších moderních pomůcek a přístupů při výuce latiny** Rádi si poslechneme Vaše zkušenosti a názory! **(pro učitele latiny)**	**Bořivoj Marek: *Intellexi illum versipellem esse!*** Hérodotos, Pausaniás, Ovidius i Plinius Starší píší o lidech proměňujících se či proměněných ve vlka. Příběh o vlkodlakovi *sui generis* podává ústy jednoho z účastníků hostiny u Trimalchiona i Petronius. Zakusme tedy na vlastní „dlaku" atmosféru antického strašidelného příběhu!

Součástí Dne latiny je i představení divadelního souboru Lauriger *Atalanta* a *Hippomanes* (P. Ovidius Naso: Proměny, kn. X – Písně Orfeovy, Arnold Engel v. 560-704, SI: chorus IV ze hry *Costis sive Catharis Partheno-Martyr Alexandrina*, 1656) od 19 hodin.